

СТ А Н О В И Щ Е

ЗА ТРУДОВЕТЕ

на

**ГЛАВЕН АСИСТЕНТ ДОКТОР МОНИКА ДОЙЧИНОВА СИМЕОНОВА-
ИНГИЛИЗОВА**

УЧАСТНИК В КОНКУРС ЗА „ДОЦЕНТ“

в професионално направление

**3.2. ПСИХОЛОГИЯ / ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА
ПСИХОЛОГИЯ/, област на висше образование**

3. Социални, стопански и правни науки,

обявен в Държавен вестник, бр. 107 от 20.12.2024 г. за нуждите на катедра
„Педагогика и Мениджмънт“ на ТУ, гр.София, ИПФ Сливен

Изготвил становището: проф. д-р Велислава Атанасова Чавдарова – ВТУ
„Св.св.Кирил и Методий“

1. Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата

В конкурса за доцент *гл.ас.д-р Моника Ингилизова* участва с научни трудове, включващи 2 монографии, едната от които по защитен дисертационен труд и 16 статии и доклади – самостоятелни и в съавторство, публикувани в престижни български и международни издания. Списъкът от публикации, които са представени за рецензиране, свидетелства за богата публикационна дейност, предимно в сферата на педагогическа и възрастова психология.

В хабилитационният труд *„Академичният стрес в съвременното висше образование – предизвикателства и стратегии за справяне сред студентите“* ISBN – 9 78-954-391-195-0, COBISS.BG-ID – 66574344 авторката представя едновременно аналитичен и емпирично верифициран анализ на академичния стрес в контекста на тенденциите в съвременното образование, едновременно поставяйки въпроси и давайки аргументирани отговори. Научният и практически опит на Моника Ингилизова е обективизиран чрез прецизен, всеобхватен и системен анализ на ключови понятия от психологическата наука. Прочитът на теоретичната част на монографичния труд дава основание за оценяване на отличната степен на аналитична подготовка на доктор Ингилизова.

Системността в представянето оставя впечатлението за умения за композиране на знанията и правилното им излагане. В монографията могат да се разграничат няколко смислови акцента. На първо място е направен цялостен аналитико-интерпретативен обзор на традиционни и съвременни теоретични концепции, свързани с феномена „стрес“. Критичният анализ е релевантен на тежестта на хабилитационен труд, едновременно задаващ въпроси, търсещ отговори и даващ решения. Друг смислов и концептуален акцент е поставен върху понятието „академичен стрес“. Авторката се фокусира върху определението, характеристиките и спецификите на академичния стрес, включително причините и последиците от него за студентите. Аналитико-

интерпретативният изследователски ракурс, предложен от Ингилизова представя, от една страна, обвързване на академичния стрес с понятия като дистрес, бърнаут и др., от друга – предлага практически подходи и методи за намаляване на стреса, включително техники за стресоустойчивост и модели за превенция. като по този начин обобщава, систематизира и надгражда актуалните изследванията в полето на психологията на развитието и педагогическата психология. Прецизно формулираните цел, задачи и хипотези на емпиричното изследване, представено в монографията, са взаимнообусловени. Те предполагат екзистенциално-феноменологичен и практико-приложен подход, който е реализиран успешно.

Авторката умее да обобщава и интерпретира емпирична фактология. Съумява да отиде отвъд числовите данни и да достигне до дълбочината и същността на изследваните явления. От прецизния текст проличава отличната психологическа грамотност и компетентност на Моника Ингилизова. Тя е съумяла в максимална степен да очертае сложната картина на академичния стрес сред студентите, да изведе, изследва и анализира ключови понятия, да очертае проблемите и убедително да разкрие ролята и мобилизирането на ресурсите за справяне.

Табличното и графичното представяне на резултатите кореспондират с текста на анализа, което е подходящо с оглед по-доброто разбиране от читателя.

Втората монография „Професионалната устойчивост – предпоставка за успешна педагогическа дейност“ ISBN – 978-954-391-194-3, COBISS.BG-ID, е издадена на базата на защитен дисертационен труд. Фокусът е ориентиран върху ключовата тема на професионалната устойчивост в областта на образованието. Задълбоченото изследване, което е реализирано и представено е насочено към идентифицирането на ключовите елементи, формиращи професионалната устойчивост при бъдещите инженери-учители. Този анализ разкрива как различни фактори като мотивация, емоционална стабилност, стресоустойчивост и социална подкрепа влияят върху развитието на устойчивост в педагогическия контекст, осигурявайки полезна основа за подготовката и професионалното развитие на тази специфична група педагогически специалисти.

Особено внимание е отделено на експерименталната работа и апробацията на модела за професионална устойчивост. Предложени са практически насоки за неговото приложение в образователната практика. Резултатите от изследването и статистическата обработка на данните предоставят възможност за осъзнаване, разбиране, ценни идеи и подкрепят научния принос на книгата.

Останалите публикации на Моника Ингилизова допълват и задълбочават монографичните изследвания като анализират различни аспекти от обучението във ВУЗ и СУ, а именно – обучение чрез преживяване, емоциите в класната стая, мотивационното интервюиране, удовлетвореността на студентите от обучение в електронна среда, изпитния стрес и т.н.

Научните търсения на авторката са насочени и към децата в предучилищна възраст от гледна точка на ролята на проектно-ориентираното обучение за развитието на комуникативните умения при децата в детската градина, възпитателната роля на приказките и др. Разгледани и коментирани са и редица други проблеми, между които проблемите на начални учители, студенти, психолого-педагогическите фактори за успех в академична среда и т.н.

Недвусмисленият извод по отношение на научната продукция на Моника Ингилизова е, че тя се отличава със задълбоченост, изследователска прецизност, творчески подход и несъмнена практическа приложимост.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът за доцент гл.ас.д-р Моника Ингилизова завършва магистърска степен по Психология във ВТУ „Св.св.Кирил и Методий“. Успешно защитава дисертация и придобива образователната и научна степен „доктор по педагогика /Теория на възпитанието и дидактика/“. От 2015 г. работи последователно като асистент, а по-късно и като главен асистент към Катедра „Педагогика и мениджмънт“ в ТУ, София, ИПФ Сливен.

Посочила е множество обучения, в които е взела участие или е била учител. Притежава редица сертификати от обучения – детско-юношеска психотерапия, сексология и редица други, което свидетелства за разнообразни и многостранни интереси.

Информацията от автобиографията на Моника Ингилизова свидетелства за един поетапно и достойно вървян път за професионална реализация в областта на психологията.

Преподавателската работа на гл. ас. д-р Моника Ингилизова е съсредоточена в сферата на психологията - води лекции, семинарни занятия и упражнения по Педагогическа психология, Възрастова психология и др.

Констатирам, че цялостната научна и преподавателска дейност, подлежащи на оценка, представляват адекватна база на професионалните изяви и практически занимания в досегашната реализация на гл.ас.д-р Моника Ингилизова.

3. Основни научни и научноприложни приноси

1. Компетентно анализирани и концептуализирани са традиционни, съвременни и непознати теории, обективиращи ключовото за педагогическата психология понятие „академичен стрес“, обвързано със стратегии за справяне;
2. Теоретико-приложните проучвания на значимите за академичната дейност закономерности обобщават, систематизират и надграждат актуалните изследванията в полето на педагогическата и възрастовата психология.
3. Понятията са операционализирани като конструкции по начин, който позволява тяхното измерване, т.е. определяне на емпиричните индикатори за оценяването им и внедряването и използването им в практическата психологическа и педагогическа дейност.
4. Систематизирани и обобщени са концептуалните основания за прилагането на мултидисциплинарен подход при изучаването и разбирането на стреса в образованието, предложен синтезиран поглед върху различни аспекти и сфери на влияние.
5. Конструиран е авторски изследователски инструментариум, чрез който са проучени факторите, които влияят върху академичния и професионален стрес при ученици, студенти, учители и преподаватели. Резултатите от проведените изследвания могат да се използват като източник на обективна информация и инструмент за психологическа работа в образователна среда.
6. Авторката отлично прилага системен подход, обвързващ научни интерпретации, емпирични проучвания, критичен анализ и практико-приложен модел за помагача дейност.
7. Диференцирани са редица закономерности в развитието на учениците, младежите и студентите, които имат формиращ и развиващ аспект като самооценка, академична активност, мотивация, личностно развитие и др.

8. Обосноваването на ролята на обучението чрез преживяване, подчертава значението на практическия опит и активното участие на студентите в учебния процес. Убедително е доказано, че този подход укрепва връзката между образователните и обществените системи, стимулирайки критичното мислене, креативността и прилагането на знанията в реалния свят.
9. На основата на обобщен теоретичен и емпиричен опит, са направени конструктивни насоки за използване на ефективни стратегии и педагогически практики, които може да бъдат приложени за подобряване на образователния процес и формиране на ключови компетентности, насърчавайки образователния прогрес и подобрявайки качеството на обучението.
10. Във всички публикации са демонстрирани отлично формирани умения за прилагане на комплексен подход, при който всяко изследвано от автора явление е теоретично анализирано, емпирично проучено, подложено на критична рефлексия и съпроводено със съответно предложение за оптимизиране на дейностите главно в сферата на оказването на психосоциална подкрепа на участниците в образователния процес.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Моника Ингилизова е добре разпознаваема и в научното пространство с набраните над изискуемия брой точки от цитирания в доклади от конференции, реферирани и нереперирани списания с научно рецензиране, монографии и колективни томове.

По отношение на езика и стила на изложение текстовете на автора са понятийно адекватни, логично структурирани и лесно четивни.

С убеденост мога да твърдя, че количеството и качеството на представените за рецензиране пълнотекстови научни трудове демонстрира високо ниво на експертност и професионална ерудиция и съответства на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Бележки и препоръки.

Запознаването ми с цялостната научна и академична активност на гл.ас.д-р Моника Ингилизова, ми позволяват да направя следната препоръка – колегата да обезпечи водените от нея учебни дисциплини с помагала, пособия, учебници, което е и подготовка за бъдещото ѝ израстване като учен.

Заклучение.

Като изразявам удовлетворението си от научните, експертните, преподавателските и изследователските постижения на кандидата и оценявам актуалността и значимостта на рецензираните разработки, давам своя **положителен вот** и **препоръчвам** на Уважаемото Научно жури да предложи на Факултетния съвет на ТУ София да **избере на главен асистент доктор Моника Ингилизова на академичната длъжност „доцент“** в професионално направление 3.2. Психология (педагогическа и възрастова психология), област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

16.03.2024 г.
гр. Велико Търново

Изготвил становището /
/проф. д-р В.Чавдарова/

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"

ST. CYRIL AND ST. METHODIUS
UNIVERSITY OF VELIKO TARNOVO

Opinion

FOR THE WORKS OF
CHIEF ASSISTANT DOCTOR, MONIKA DOYCHINOVA SIMONOVA-INGILIZOVA
PARTICIPANT IN A COMPETITION FOR "ASSOCIATE PROFESSOR"

in the professional field

3.2. PSYCHOLOGY /PEDAGOGICAL AND AGE PSYCHOLOGY/, area of higher
education

3. Social, economic and legal sciences,

announced in the State Gazette, issue 107 from 20.12.2024 for the needs of the Department of
"Pedagogy and Management" at TU, Sofia, IPF Sliven

Prepared the opinion: Prof. Dr. Velislava Atanasova Chavdarova - VTU "St. St. Cyril and
Methodius"

1. General characteristics of the candidate's scientific research and applied activities.

In the competition for associate professor, Chief Assistant Dr. Monika Ingilizova participates with scientific works, including 2 monographs, one of which is based on a defended dissertation, and 16 articles and reports - independent and co-authored, published in prestigious Bulgarian and international editions. The list of publications submitted for review testifies to rich publication activity, mainly in the sphere of pedagogical and age psychology.

In the habilitation work *"Academic Stress in Modern Higher Education - Challenges and Coping Strategies among Students"* ISBN - 978-954-391-195-0, COBISS.BG-ID - 66574344, the author presents both analytical and empirically verified analysis of academic stress in the context of trends in modern education, simultaneously posing questions and providing reasoned answers. The scientific and practical experience of Monika Ingilizova is objectified through precise, comprehensive, and systematic analysis of key concepts from psychological science. Reading the theoretical part of the monograph gives grounds for evaluating the excellent degree of analytical preparation of Dr. Ingilizova.

The systematics in the presentation leave the impression of skills for composing knowledge and presenting it correctly. In the monograph, several semantic accents can be distinguished. Firstly, there is a comprehensive analytical-interpretive overview of traditional and contemporary theoretical concepts related to the phenomenon of "stress". The critical analysis is relevant to the weight of a habilitation work, simultaneously asking questions, seeking answers, and providing solutions. Another semantic and conceptual accent is placed on the concept of "academic stress". The author focuses on the definition, characteristics, and specifics of academic stress, including its causes and consequences for students. The analytical-interpretive research perspective proposed by Ingilizova presents, on the one hand, linking academic stress with concepts such as distress, burnout, etc., and on the other hand, offers practical approaches and methods for reducing stress, including techniques for stress resistance and prevention models. Thus, she summarizes, systematizes, and builds upon current research in the field of

developmental psychology and pedagogical psychology. Precisely formulated goals, tasks, and hypotheses of the empirical study presented in the monograph are interdependent. They imply an existential-phenomenological and practical-applied approach, which has been successfully realized.

The author demonstrates the ability to summarize and interpret empirical data. She manages to go beyond numerical data and reach the depth and essence of the phenomena under investigation. From the precise text, it becomes clear that Monika Ingilizova possesses excellent psychological literacy and competence. She has managed to outline the complex picture of academic stress among students to the maximum extent, identify, investigate, and analyze key concepts, outline problems, and convincingly reveal the role and mobilization of resources for coping.

The tabular and graphical representation of the results corresponds to the text of the analysis, which is appropriate for better understanding by the reader.

The second monograph *"Professional Resilience - Prerequisite for Successful Pedagogical Activity"* ISBN - 978-954-391-194-3, COBISS.BG-ID, is based on a defended dissertation. The focus is oriented towards the key theme of professional resilience in the field of education. The in-depth research conducted and presented aims to identify the key elements forming professional resilience among future engineer-teachers. This analysis reveals how various factors such as motivation, emotional stability, stress resistance, and social support influence the development of resilience in the pedagogical context, providing a useful basis for the preparation and professional development of this specific group of pedagogical specialists.

Special attention is given to experimental work and the approbation of the model for professional resilience. Practical guidelines for its application in educational practice are proposed. The results of the research and statistical processing of the data provide opportunities for awareness, understanding, valuable ideas, and support the scientific contribution of the book.

The remaining publications of Monika Ingilizova complement and deepen the monograph studies by analyzing different aspects of university and school education, namely experiential learning, emotions in the classroom, motivational interviewing, student satisfaction with e-learning, exam stress, etc.

The scientific pursuits of the author are also directed towards preschool children from the perspective of the role of project-oriented learning for the development of communication skills in kindergarten, the educational role of fairy tales, and more. Various other issues are discussed and commented on, including the problems of primary teachers, students, psycho-pedagogical factors for success in an academic environment, etc.

The unequivocal conclusion regarding Monika Ingilizova's scientific output is that it stands out with depth, research precision, creative approach, and undeniable practical applicability.

2. Evaluation of the pedagogical preparation and activities of the candidate

Candidate for associate professor Dr. Monika Ingilizova completed her master's degree in Psychology at Veliko Tarnovo University "St. St. Cyril and Methodius." She successfully defended her dissertation and obtained the educational and scientific degree of "Doctor of Pedagogy (Theory of Education and Didactics)." Since 2015, she has worked as

an assistant and later as a senior assistant at the Department of "Pedagogy and Management" at TU Sofia, IPF Sliven.

She has participated in numerous trainings and has been a trainer in various courses. She holds several certificates from trainings in child and adolescent psychotherapy, sexology, and other areas, which demonstrates diverse and multifaceted interests.

The information from Dr. Monika Ingilizova's resume indicates a steady and dignified path towards professional realization in the field of psychology.

Senior Assistant Dr. Monika Ingilizova's teaching work is focused on psychology - she conducts lectures, seminars, and exercises in Educational Psychology, Developmental Psychology, and others.

I conclude that the overall scientific and teaching activities subject to evaluation represent an adequate basis for the professional achievements and practical engagements in the career of Senior Assistant Dr. Monika Ingilizova so far.

3. Main scientific and applied contributions.

1. Traditional, contemporary, and unfamiliar theories have been competently analyzed and conceptualized, objectifying the key concept for educational psychology "academic stress," linked to coping strategies.
2. The theoretical and applied research on significant patterns for academic activity summarizes, systematizes, and builds upon current research in the field of educational and developmental psychology.
3. Concepts have been operationalized as constructs in a way that allows their measurement, i.e., determining empirical indicators for their evaluation and implementation and use in practical psychological and pedagogical activities.
4. Conceptual foundations for applying an interdisciplinary approach to studying and understanding stress in education have been systematically summarized and generalized, proposing a synthesized view on various aspects and spheres of influence.
5. The author excellently applies a systematic approach, linking scientific interpretations, empirical studies, critical analysis, and a practice-applied model for helping activities.
6. A number of regularities in the development of students, youth, and university students have been differentiated, which have a formative and developmental aspect such as self-esteem, academic activity, motivation, personal development, etc.
7. Justifying the role of experiential learning emphasizes the importance of practical experience and active student participation in the learning process. It has been convincingly demonstrated that this approach strengthens the connection between educational and social systems, stimulating critical thinking, creativity, and the application of knowledge in the real world.
8. Based on summarized theoretical and empirical experience, constructive guidelines have been made for using effective strategies and pedagogical practices that can be applied to improve the educational process and form key competencies, promoting educational progress and improving the quality of education.
9. In all publications, excellent skills for applying a comprehensive approach have been demonstrated, where each phenomenon studied by the author is theoretically analyzed, empirically researched, subjected to critical reflection, and accompanied by

appropriate proposals for optimizing activities mainly in the area of providing psychosocial support to participants in the educational process.

10. Monica Ingilizova is well recognized in the scientific community with the collected number of citations exceeding the required amount in conference reports, refereed and non-refereed journals with scientific review, monographs, and collective volumes. Regarding language and style, the author's texts are conceptually adequate, logically structured, and easily readable.

4. Significance of the contributions to science and practice

Monika Ingilizova is well recognized in the scientific community with the number of citations exceeding the required points from conference reports, refereed and non-refereed journals with scientific review, monographs, and collective volumes.

Regarding language and style, the author's texts are conceptually adequate, logically structured, and easy to read.

With confidence, I can assert that the quantity and quality of the full-text scientific works presented for review demonstrate a high level of expertise and professional erudition and meet the requirements for occupying the academic position of "associate professor."

5. Notes and Recommendations.

My acquaintance with the overall scientific and academic activity of Chief Assistant Dr. Monica Ingilizova allows me to make the following recommendation: the colleague should provide the courses she teaches with study aids, manuals, textbooks, which is also preparation for her future growth as a scientist.

Conclusion.

Expressing my satisfaction with the candidate's scientific, expert, teaching, and research achievements and appreciating the relevance and significance of the reviewed works, I give my positive vote and recommend to the esteemed Scientific Jury to propose to the Faculty Council of TU Sofia to elect Chief Assistant Dr. Monica Ingilizova to the academic position of "Associate Professor" in professional field 3.2. Psychology (Educational and Developmental Psychology), within the field of higher education 3. Social, Economic, and Legal Sciences.

16.03.2025

Developed the opinion:

Prof. Phd Velislava Chavdarova